

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ

Журавлева Т.О.

к.е.н., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Жибуляка Д.В.

студент 3 курсу

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова

м. Одеса Україна

Бюджетна система України — це сукупність державного і місцевого бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного, адміністративно-територіального устрою, врегульована нормами права та найважливішою складовою фінансової системи країни. Так фінансова система України постійно змінюється і тому варто відзначити ці трансформації на шляху досягнення рівня розвинених фінансових систем світу. Відповідно, актуальним стає питання щодо використання їхнього досвіду щодо побудови фінансової системи[1].

Україна є унітарною державою тому вона має дворівневу бюджетну систему, що складається з державного та місцевих бюджетів. У сукупності ці бюджети становлять зведений бюджет України[2].

Німеччина є федеративною республікою (офіційна назва – Федеративна Республіка Німеччина). Німеччина має трирівневу бюджетну систему, та складається з федеративного, земельного і общинного бюджету, що також пояснюється її адміністративно-територіальним поділом[5]. По-перше, здійснюється прибуткове вирівнювання через надходження ПДВ до бюджетів суб'єктів федерації: 25% від частки бюджетів земель у загальних надходженнях ПДВ розподіляється між усіма землями. Другий вид міжбюджетного вирівнювання полягає в перерозподілі бюджетних ресурсів між бюджетами земель без втручання з боку федерального уряду. Третім видом фінансової підтримки регіонів у ФРН є прямі федеральні гранти деяких територій. Сформована у ФРН бюджетна система передбачає, що всередині кожного суб'єкта федерації існує власна методика перерозподілу ресурсів між бюджетами муніципальних утворень. Зазвичай при складанні таких методик органи влади земель виходять в першу чергу з витратних потреб муніципалітетів, беручи до уваги структуру регіональної економіки. Адміністративно Німеччина поділена на землі (16 земель), округи, які складаються з общин (11 тисяч громад)[4]. Усі землі мають широкі права автономії. Так, кожна земля має свою конституцію, свій парламент, прем'єр-міністра, суди.

Разом бюджети, так само як і в Україні, складають єдиний зведений бюджет, показники якого звільнені від повторного обрахунку, пов'язаного із взаєминами між бюджетами різних рівнів. Відмітимо, що формування бюджетів у Німеччини відбувається в основному за рахунок надходження податкових платежів та прямих податки переважають і перевищують надходження від непрямих податків у два рази. Необхідно посилити стимули до ефективності господарювання як у Німеччині, так і в Україні, тому що його велика результативність повинна відповідно і вище винагороджуватися. Зберігається проблема прозорості механізму вирівнювання. Для її вирішення

слід встановити більш чіткі критерії переказу грошей з центру в землі і між землями. Модель фінансового вирівнювання між землями може стати корисною і для вітчизняного досвіду регіональної економіки і повинна передбачати скорочення використання перерозподілу частини податку з обороту для зменшення регіональних відмінностей; встановлення показників фінансової сили земель з урахуванням спеціальних доплат портових міст; визначення показників фінансової потреби регіонів без урахування частки проживає в них населення, оскільки місце проживання часто не збігається з місцем роботи.

Проаналізувавши та дослідивши економічні показники за 2014-2017 роки, можна зробити висновки, що у нинішніх умовах досягнення стійкості та збалансованості бюджетної системи сприятиме сталому розвитку усієї економіки, для цього необхідно розробити бюджетну стратегію, виробити бюджетну тактику та розробити основні напрямки бюджетної політики[6].

Питання підвищення ефективності бюджетних витрат задля максимально результативного витрачання бюджетних коштів потребує розробки та впровадження програмних методів бюджетування. Такий підхід дозволить перетворити їх в реальний інструмент проведення державної політики, концентрацію бюджетних ресурсів на пріоритетних напрямках для досягнення поставлених цілей. Щоб досягти стійкості бюджетної системи, необхідна робота щодо точної пріоритетності видатків бюджетів, а саме, повинна бути змінена структура бюджетних витрат на користь тих, які спрямовані на розвиток. Витрати на освіту, науку, інфраструктуру повинні бути пріоритетними, їх частка в загальних витратах бюджетної системи України повинна збільшуватися. Бюджетні інвестиції згідно [3] треба спрямовувати здебільшого на підвищення якості підприємницького та інвестиційного клімату. Такі дії будуть стимулювати зростання приватних інвестицій, сприяти формуванню сучасної транспортної та інженерної інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Баранова К.К. Бюджетний федералізм і місцеве самоврядування в Німеччині. М. *Справа та сервіс*, 2014.
2. Боголіб Т. М. Забезпечення стійкості бюджетної системи України в умовах кризових явищ. *Актуальні проблеми економіки*. 2014.
3. Бюджетний Кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 19.11.2018)
4. Бюджетна система: *навч. посібник*. К.М. Владимиров, Л.О. Абсава, Л.В. Владимірова, Т.К. Мінза. К. 2012. 220с.
5. Бюджетна система України: *навч. посібник*. Л.В. Фещенко, П.В. Пронза, Н.В. Кузьминчук. К. 2014. 440с.
6. Прокоф'єв С. Е. Організація виконання федерального бюджету в ФРН. Назарова. *Фінанси*. 2013. N 9.